

Waarom Klaas Hendrikse als dominee zijn pensioen haalt

Een gesprek tussen de PKN en Hendrikse lijkt te mislukken. Zowel het bestuur als de dominee maken geen haast. En waarom zouden ze ook?

analyse

Jolanda Breur

Geen koffie en appeltaart voor de classes Walcheren en Zierikzee. Deze regionale, protestantse kerkbesturen waren hiervoor uitgenodigd door de kerkenraden van de atheïstische dominee Klaas Hendrikse. En voor een open gesprek zonder notulen. Maar woensdag werd het minstens drie maanden verdaagd.

Hendrikse's kerkenraden vroegen de classes op de koffie, nadat zij door hen waren opgeroepen voor een hoorsessie. De classes willen de kerkenraden aan de tand voelen over hun visie op Hendrikse en zijn gedachtegoed. Eventueel volgt daarna een onderzoek. Dat zou dan moeten vaststellen of de predikant de fundamenten van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN) aantast en, zo ja, afgezet dient te worden.

Classis Zierikzee kon tot woensdag reageren op de uitnodiging en deed dit niet. Classis Walcheren sloeg haar af. Uit de briefwisseling hierover, gepubliceerd op webcommunity Trouw Meer!, viel al te raden dat appeltaart de classes niet over de streep ging trekken. De twee partijen hebben een patstelling bereikt. Misschien niet helemaal onbedoeld. Want willen beide kampen dit wel zo nodig en snel uitvechten?

De PKN maakt geen haast. Toen Klaas Hendrikse twee jaar geleden in *Trouw* beweerde dat God niet bestaat, was de PKN 'geschokt'. Terwijl hij dit al ruim twintig jaar vanaf de kansels in Zeeland verkondigde. En nieuw was het idee ook niet, vrijzinnige theologen gingen hem voor.

God is geen wezen, volgens Hendrikse, maar een woord voor wat er tussen en met mensen kan gebeuren. Preses van de PKN Gerrit de Fijter reageerde: „Een werknemer van Albert Heijn heeft zijn langste tijd wel gehad, als hij verkondigt dat je in

deze winkel niet moet zijn.” Maatregelen bleven echter uit.

Een half jaar later ligt het boek van Hendrikse 'Geloven in een God die niet bestaat. Manifest van een atheïstische dominee' in de schappen. Nu, twee jaar later, zegt Hendrikse nog steeds niets gehoord te hebben van de PKN, ondanks dat haar verontruste leden druk uitoefenen. Wel laat De Fijter weten dat de kerk eerst op huisbezoek gaat bij een omstreden dominee. Aangezien dat een taak van de classes is, wacht hij af.

Eind 2007 vraagt de Ikon Hendrikse en De Fijter om in een radiouitzending te debatteren. De Fijter weigert. Dan daagt Trouws hoofdredacteur Willem Schoonen hem in een redactioneel commentaar uit 'naar buiten te komen en mee te praten.' De Fijter reageert in een open brief waarin hij echter niet ingaat op de kwestie.

Intussen komt het gesprek tussen classes en kerkenraden maar niet van de grond. Ze worden het niet eens over de voorwaarden waaronder dat moet plaatsvinden. „De classes willen het kennelijk niet. Die schrijven alleen formele brieven”, aldus Hendrikse. De eerstvolgende gelegenheid doet zich pas voor in de tweede week van september dit jaar.

Een onderzoek uit 2006 wees uit dat een op de zes predikanten twijfelt aan het bestaan van God. De predikantenbeweging Op Goed Gerucht (OGG) steunt Hendrikse in zijn strijd. Het boek van de dominee is sinds november vorig jaar 27.000 keer over de toonbank gegaan. Daarnaast laten zijn sympathisanten zich in de media niet onbetuigd. Het lijkt erop dat de omstreden predikant een behoorlijk draagvlak heeft gecreëerd. Hem schorsen kan de PKN schaden.

En Klaas Hendrikse? Die ligt 'geen moment wakker' van de kwestie. Zijn kerkenraden staan pal achter hem en de PKN kan geen kant op.

De predikant (60) zegt op een goede afloop te hopen, want hij heeft nog steeds lol in zijn werk. „Maar ik zal geen duimbreed toegeven”, benadrukt hij. In dit tempo zit Hendrikse zijn tijd wel uit.

Dossier Klaas Hendrikse: zie www.trouw.nl/meer!. Podium, 9: 'Stop plat praten over God'